

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE
„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015-2023“

podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene
a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov:
Banskobystrický samosprávny kraj
2. Identifikačné číslo:
37828100
3. Adresa sídla:
Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:
Ing. Milan Uhrík, PhD.
riaditeľ Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja
Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
tel.: 048/4325604
e-mail: milan.uhrik@bbsk.sk
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osôb, od ktorých možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto na konzultácie:
Ing. Daniela Bímová
Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja
vedúca oddelenia regionálneho rozvoja
Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
tel.: 048/4325113
e-mail: daniela.bimova@vucbb.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov:
„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015-2023“ (PHSR BBSK 2015-2023)
2. Charakter:
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 - 2023 je strednodobý rozvojový dokument na podporu regionálneho rozvoja. Vypracovanie PHSR vyplýva zo zákona č. 309/2014 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Obsah PHSR vyššieho územného celku je definovaný v §7, ods. zákona.

3. Hlavné ciele:

Cieľom dokumentu je na základe komplexnej analýzy územia, jeho silných a slabých stránkach, identifikovaných rozvojových potrebách stanoviť stratégiu jeho ďalšieho rozvoja v rôznych oblastiach tak, aby bol zabezpečený optimálny hospodársky a sociálny rozvoj územia s cieľom jeho vyváženého a udržateľného rozvoja. Ciele budú definované v 3 strategických oblastiach:

- Konkurencieschopná ekonomika
- Zdravé a adaptabilné prostredie
- Lepšia kvalita života

4. Obsah (osnova):

Osnova tohto strednodobého dokumentu je stanovená v § 7, ods. 3 zákona o podpore regionálneho rozvoja. V úvode dokumentu je vysvetlený účel dokumentu, jeho vzťah k iným plánovaciim, strategickým a koncepčným dokumentom, postup pri jeho vypracovaní a uplatnenie princípov partnerstva.

Analytická časť je založená na databáze informácií a ukazovateľov, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie Banskobystrického samosprávneho kraja ako celku, odhad budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia Banskobystrického samosprávneho kraja. Analytická časť sa zameriava na tri oblasti: ekonomickú (priemysel, poľnohospodárstvo, cestovný ruch, doprava, technická infraštruktúra, služby a podnikanie, veda a výskum, inovácie), sociálnu (demografia, sociálne služby, zdravotníctvom školstvo, kultúra) a environmentálnu (infraštruktúra, ochrana prírody a krajiny, zmena klímy, ekosystémové služby atď.). Súčasťou analytickej časti je aj SWOT analýza, zhodnotenie medzinárodnej spolupráce a hodnotenie dopadu štrukturálnych fondov na rozvoj územia.

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja územia pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia v troch oblastiach – ekonomickej, sociálnej a environmentálnej doplnené o inštitucionálny rozvoj.

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja .

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja vyššieho územného celku, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja. Určuje merateľné ukazovatele, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja formou akčných plánov na obdobie n+2.

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja.

5. Uvažované variantné riešenie:

PHSR BBSK 2015 - 2023 je vypracovaný v jednom variante riešenia. Hlavné ciele a priority umožňujú alternatívny prístup pri realizácii stratégie, ako aj jednotlivých projektoch pri riešení jednotlivých priorít, ktoré budú individuálne posudzované podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania:

Vypracovanie tohto strednodobého strategického dokumentu zabezpečuje Banskobystrický kraj zo svojich finančných prostriedkov a ľudských zdrojov, prostredníctvom oddelenia regionálneho rozvoja a externého konzultanta.

Samotné spracovanie programu bolo zahájené v r. 2015 a zabezpečovalo sa súbežne so spracovaním RIÚS BBK, nakoľko obidva strednodobé strategické dokumenty sa v mnohých cieľoch a opatreniach prelínajú a ich výstupom je zabezpečiť vyvážený regionálny rozvoj a postupné odstraňovanie disparít v rozvoji regiónu. Pri jeho vypracovaní sa vychádzalo z výstupov a záverov odborných pracovných skupín pri vypracovávaní RIÚS BBK, podkladov odvetvových oddelení Úradu BBSK. Plánované ukončenie procesu je v termíne 12/2015.

Časový harmonogram spracovania PHSR BBSK

Získavanie podkladov a informácií o území	január – máj 2015
Analytická časť	jún – júl 2015
Strategická časť a programová časť	august 2015
Realizačná časť	september 2015
Finančná časť	september 2015
Posúdenie strategického dokumentu podľa zákona č.24/2005 Z.z.	september – november 2015
Schválenie zastupiteľstvom BBSK	november - december 2015

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom:

PHSR BBSK 2015 – 2023 je vypracovaný v súlade so záväznou časťou Územného plánu veľkého územného celku BBK a s princípmi uvedenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR, Partnerskej dohode Slovenskej republiky na roky 2014-2020, rešpektuje odvetvové koncepcie na národnej a regionálnej úrovni

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie:

Zastupiteľstvo Banskobystrického samosprávneho kraja

9. Druh schvaľovacieho dokumentu:

Uznesenie Zastupiteľstvo Banskobystrického samosprávneho kraja

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

1. Požiadavky na vstupy:

Vstupmi strategického dokumentu sú verejne dostupné relevantné údaje o danom území získané z rôznych súvisiacich strategických a rozvojových dokumentov, podkladov od správcov inžinierskych sietí a subjektov pôsobiacich na území BBSK. Zapracované sú podnety v procese tvorby dokumentu po konzultáciách v odborných pracovných skupinách.

2. Údaje o výstupoch:

Výstupmi strategického dokumentu sú :

- vytýčenie strednodobej stratégie rozvoja BBSK na roky 2015 - 2023,
- akčný plán na obdobie n+2, obsahujúci návrh konkrétnych opatrení, projektov a aktivít na zabezpečenie naplnenia strategických priorit cieľov, vytýčených v strategickú a programovú časť,
- stanovenie časového harmonogramu, spôsobu monitorovania a hodnotenia.

Výstupom PHSR BBSK 2015 - 2023 bude zabezpečenie TUR v troch hlavných pilieroch: hospodárskom, sociálnom a environmentálnom. Výstupom budú aktivity prispievajúce k rozvoju regiónu. Cieľom je dobudovanie infraštruktúry, zlepšenie dostupnosti a efektívnosti verejných služieb, tvorba pracovných miest, zlepšenie

konkurencieschopnosti, zlepšenie životného prostredia. Výstupy implementácie budú vyhodnocované na základe sledovania hodnôt stanovených merateľných ukazovateľov. Súčasťou bude finančný plán na zabezpečenie priorít a cieľov.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:

Nakoľko PHSR BBSK 2015 - 2023 ako strednodobý strategický dokument má všeobecný charakter bez konkrétneho spôsobu realizácie aktivít, nie je reálne špecifikovať riziká súvisiace s jeho realizáciou. Očakávajú sa priame a nepriame pozitívne vplyvy na životné prostredie. Samostatné investičné zámery budú podliehať posudzovaniu vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Napĺňanie strategických cieľov, vytýčených v PHSR, je podmienené realizáciou navrhovaných projektov, aktivít a opatrení. Pri realizácii investičných projektov realizovaných samosprávnym krajom predpokladáme dopad a vplyv na dotknuté územie. Navrhované projekty a aktivity však majú za cieľ prispieť k vyváženému rozvoju územia BBSK, preto by za predpokladu rešpektovania legislatívy z oblasti ochrany životného prostredia nemalo dôjsť k negatívnym dopadom na zložky životného prostredia. Cieľom PHSR v samostatnej prioritnej oblasti Zdravé a adaptabilné prostredie je zlepšenie kvality životného prostredia v samosprávnom kraji a to zlepšením nielen verejnej osobnej dopravy (nízkouhľikové a integrované dopravné systémy, budovanie cyklokomunikácií), ale aj dobudovanie verejnej vodovodnej a kanalizačnej siete, budovanie prvkov zelenej infraštruktúry, regenerácia vnútroblokových priestorov s pozitívnym dopadom na zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva i kvality života obyvateľov.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:

Vzhľadom na všeobecný charakter dokumentu bez presného stanovenia spôsobu realizácie cieľov a aktivít, nie je možné bližšie špecifikovať vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Aktivity na splnenie cieľov budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR. Predpokladá sa pozitívny vplyv na životné prostredie a zdravotný stav obyvateľstva. Dokument obsahuje návrhy, ciele a opatrenia zamerané na zlepšenie kvality života.

5. Vplyvy na chránené územia:

Vzhľadom na všeobecný charakter dokumentu bez presného stanovenia spôsobu realizácie cieľov a aktivít, nie je možné bližšie špecifikovať vplyv na chránené územia. Vo väzbe na ciele a priority sa nepredpokladajú priame vplyvy na chránené územia a neovplyvnia režim ich ochrany. Aktivity na splnenie cieľov budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR. Prehľad o veľkoplošných a maloplošných chránených územiach v nasledujúcich tabuľkách:

Veľkoplošné chránené územia - národné parky (NP) a chránené krajinné oblasti (CHKO)

Kategória a názov	Okres	Celková výmera (ha)	Z toho výmera v kraji (ha)	Celková výmera OP (ha)	Z toho výmera OP v kraji (ha)
NP Nízke Tatry	BB, BR	72 842	19 042	110 162	63 944
NP Muránska planina	BR, RA, RS	20 138	20 138	21 698	21 698
NP Veľká Fatra	BB	40 371	4 888	26 133	1 626
NP Slovenský raj	BR	19 763	526	13 011	0
NP Slovenský kras	RA	34 611	0	11 742	1 576
CHKO Poľana	BB, BR, ZV, DT	20 360	20 360	x	x
CHKO Cerová vrchovina	LC, RS	16 771	16 771	x	x
CHKO Štiavnické vrchy	BS, KA, ZC, ZH, ZV	77 630	66 390	x	x
CHKO Ponitrie	ZV, ZH	37 665	6 115	x	x
Spolu		340 151	154 230	182 746	88 846

Maloplošné chránené územia (MCHÚ)

Kategória	Počet	Celková výmera (ha)	Z toho výmera v kraji (ha)	Celková výmera OP (ha)	Z toho výmera OP v kraji (ha)
Chránený areál	39	761,3813	761,3813	0,0000	0,0000
Prírodná rezervácia	86	3 181,8849	3 102,7649	29,2675	29,2675
Národná prírodná rezervácia	34	7 997,4513	7 764,9295	644,4088	644,4088
Prírodná pamiatka	54	267,6756	267,6756	294,4385	294,4385
Národná prírodná pamiatka	10	10,1820	10,1820	388,6145	388,6145
Spolu	223	12 218,5751	11 906,9333	1 356,7293	1 356,7293

Zdroj: ŠOP SR

Sústava NATURA 2000 predstavuje sústavu chránených území členských krajín EÚ, ktorú tvoria: dva typy území a to: územia európskeho významu (ÚEV) a chránené vtáčie územia (CHVÚ).

Prehľad o ÚEV v Banskobystrickom samosprávnom kraji

Okres	Územie európskeho významu
Banská Bystrica	Badinský prales, Baranovo, Brvnište, Hamanec, Hlboký jarok, Jeľšovec, Kopec, Mackov bok, Plavno, Ponická dúbrava, Priboj, Šupín, Alúvium Hrona, Ďumbierske Tatry, Veľká Fatra, Zvolen, Svrčinník, Stará hora
Banská Štiavnica	Dolná Bukovina, Sitno, Stará hora, Tlstý vrch, Skalka, Hodrušská hornatina, Suť,
Brezno	Alúvium Hrona, Bacúšska jeľšina, Brezinky, Dobročský prales, Ďumbierske Tatry, Homofa, Horné Lazy, Lúky pod Besníkom, Podpoľana, Pohorelské vrchovisko, Rohozníanska jeľšina, Suchá, Vrchslatina, Alúvium Hrona, Poľana, Kráľovoľhoľské Tatry, Slovenský raj, Muránska planina, Stolica, Klenovské Blatá, Klenovský Vepor, Rosiarka,
Detva	Detvianský potok, Habaňovo, Javorinka, Kopa, Koryto, Močdiľská skala, Rohy, Detva
Krupina	Másiarsky bok, Stará hora, Tlstý vrch, Skalka, Litava
Lučenec	Cerová vrchovina, Dáľovský močiar, Soví hrad,
Revúca	Bradlo, Hodošov les, Lúka pod ontarínom, Lúka pod Úkorovou, Muteň, Teplické stránie, Trešková, Tri peniačky, Muránska planina, Stolica, Drienčanský kras, Alúvium Muráňa
Rimavská Sobota	Beležír, Dechtárske vinice, Drieňové, Pieskovcové chróty, Pokoradzské jazierka, Rimava, Ťahan, Tisovský kras, Tlstie, Vodokáš, Muránska planina, Klenovské Blatá, Klenovský Vepor, Rosiarka, Cerová vrchovina, Drienčanský kras
Veľký Krtíš	Čebovská lesostep, Dedinská hora, Ipeľské hony, Kiarovský močiar, Šelestianska strán, Čúdenický močiar, Lilava, Alúvium Ipľa
Zvolen	Poľana, Skalka, Suť, Boky, Gavurky, Hrbatá lúka, Mláčik, Repiská, Bujacia lúka
Žarnovica	Hodrušská hornatina, Suť, Vtáčnik, Klokoč, Revišský rybník, Sokolec, Stráž, Tomov Štál
Žiar nad Hronom	Suť, Vtáčnik, Klokoč,

Zdroj: ŠOP SR

Prehľad o CHVÚ v Banskobystrickom samosprávnom kraji

Okres	Chránené vtáčie územie
Lučenec, Revúca, Rimavská Sobota	Cerová vrchovina - Porimavie
Brezno, Revúca, Rimavská Sobota	Muránska planina - Stolica
Banská Bystrica, Brezno,	Nízke Tatry
Levice, Veľký Krtíš, Lučenec	Poľprie
Banská Bystrica, Brezno, Detva, Zvolen	Poľana
Banská Bystrica	Veľká Fatra
Brezno	Slovenský raj
Lučenec, Revúca, Rimavská Sobota	Cerová vrchovina - Porimavie
Brezno, Revúca, Rimavská Sobota	Muránska planina - Stolica
Banská Bystrica, Brezno	Nízke Tatry
Veľký Krtíš, Lučenec	Poľprie

Zdroj: ŠOP SR

Ramsarský dohovor

V kraji sa nachádza len jedna lokalita zapísaná do Zoznamu medzinárodne významných mokradí na základe Dohovoru o mokradiach majúcih medzinárodný význam predovšetkým ako biotop vodného vtáctva – Poľprie.

V zmysle Medzinárodnej dohody UNESCO v programe „Človek a biosféra“ je vyhlásená biosférická rezervácia Poľana.

Na území kraja sa nachádzajú chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) alebo ich časti, ktoré vytvárajú priaznivé akumulácie povrchových a podzemných vôd.

Názov CHVO	Plocha CHVO		Využiteľné množstvá vodných zdrojov (m ³ .s ⁻¹)		
	celkom	z toho v BBSK	Povrchové	Podzemné	Spoľu
Veľká Fatra	644	55	0,97	2,98	3,95
Nízke Tatry - západná časť	358	231	-	2,5	2,5
Nízke Tatry - východná časť	805	275	2,33	2,43	4,76
Horné povodie Ipoľa, Rimavice a Slatiny	375	375	1,09	0,11	1,2
Muránska planina	205	205	-	1,4	1,4
Horné povodie Hnilca	108	22	0,16	0,1	0,26

Zdroj: SHMÚ

Predpokladáme, že realizácia cieľov a opatrení PHSR bude mať aj napriek možnému stretu záujmov ochrany prírody a krajiny s cieľmi zlepšenia kvality života obyvateľov kraja pozitívny vplyv v území. Konkrétne aktivity podliehajú posudzovaniu vplyvov na ŽP podľa zákona č.24/2006 Z.z. v platnom znení, kde sa v rámci procesu posudzovania sa navrhnu opatrenia na elimináciu resp. minimalizáciu vplyvov na ŽP.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu:

Vzhľadom k tomu, že Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015-2023 má všeobecný charakter bez presného stanovenia spôsobu realizácie aktivít, riziká s uplatňovaním dokumentu nie je možné špecifikovať. PHSR BBSK má za cieľ rozvoj územia a zlepšenie kvality životného prostredia a priority a ciele sú nastavené tak, aby boli riziká eliminované, nepredpokladá sa riziko s jeho uplatňovaním. Samostatné investičné zámery budú posudzované v rámci procesu posudzovania vplyvov na ŽP podľa zákona.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice:

PHSR BBSK 2015-2023 rieši územie Banskobystrického kraja. Vzhľadom k tomu, že má všeobecný charakter bez presného stanovenia spôsobu realizácie aktivít, riziká s uplatňovaním dokumentu nie je možné špecifikovať.

IV. DOTKNUTÉ SUBJEKTY

1. Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. L. Štúra 1, Bratislava
2. Ministerstvo dopravy, výstavba a reg. rozvoja SR, Nám. Slobody 6, Bratislava
3. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, Bratislava
4. Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny SR, Špitalská 4, Bratislava
5. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, Bratislava
6. Ministerstvo kultúry SR, Nám. SNP 33, Bratislava
7. Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbova 2, Bratislava
8. Ministerstvo hospodárstva SR, Mierová 19, Bratislava
9. Krajský pamiatkový úrad, Lazovná ul., Banská Bystrica
10. Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. L. Štúra Banská Bystrica
11. Okresný úrad, Odbor opravných prostriedkov, Nám. L. Štúra 1, Banská Bystrica
12. Okresný úrad, Odbor CO a krízového riadenia, Nám. L. Štúra 1, Banská Bystrica
13. Okresný úrad Brezno, Nám. M.R. Štefánika 40, 977 01 Brezno
14. Okresný úrad Lučenec, Námestie republiky 26, 984 01 Lučenec
15. Okresný úrad, Rimavská Sobota, Námestie Mihálya Tompu 2, 979 11 Rimavská Sobota
16. Okresný úrad Veľký Krtíš, Námestie A. H. Škultétyho 11, 990 01 Veľký Krtíš
17. Okresný úrad Zvolen, Námestie SNP 35, 961 08 Zvolen
18. Okresný úrad Žiar nad Hronom, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
19. Okresný úrad Banská Štiavnica, Krlžovatka 4, 969 54 Banská Štiavnica

20. Okresný úrad Žarnovica, Bystrická 53, 966 81 Žarnovica
21. Okresný úrad Detva, Záhradná 12, Detva
22. Okresný úrad Krupina, ČSA 2190/3, Krupina
23. Okresný úrad Revúca, Komenského 40, 050 01 Revúca
24. Okresný úrad Poltár, Železničná 2, Poltár

Dotknuté samosprávne kraje

1. Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP č.23, 975 01 Banská bystrica
2. Košický samosprávny kraj, Nám. Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
3. Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
4. Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina
5. Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
6. Nitriansky samosprávny kraj, Rázusova 24, 949 01 Nitra

- 1.- 516. Obce a mestá na území BBSK

V. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

1. Návrh PHSR BBSK 2015-2023 v textovej podobe a na CD nosiči
2. Mapová a iná grafická dokumentácia: Dokument neobsahuje samostatné grafické časti
3. Použité materiály:
 - Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov
 - Zákon o podpore regionálneho rozvoja č.539/2008 Z.z. v znení zákona č. 309/2014 Z.z.
 - Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
 - Nadradené strategické dokumenty (KURS, Európa 2020, Partnerská dohoda 2014-2020)
 - Odvetvové koncepcie BBSK

VI. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA

Banská Bystrica, 07. september 2015

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Meno spracovateľa oznámenia:
Ing. Daniela Bimová, BBSK, Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Oddelenie regionálneho rozvoja, Nám. SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia:
Ing. Milan Uhrík, PhD., riaditeľ Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja, Nám. SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

